บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ของนักวิจัยและนักวิชาการต่าง ๆ ที่ได้ทำการศึกษาไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการสร้างข้อสอบภาษาอังกฤษ และแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยเห็นเป็นโยชน์ที่จะนำมาศึกษา เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการศึกษาวิจัย ดังต่อไปนี้

1. การวัดและประเมินผลทางภาษา
    - 1.1 ความหมายของการวัดผลการศึกษา
    - 1.2 จุดมุ่งหมายของการวัดผลการศึกษา
    - 1.3 ความหมายของการวัดและประเมินผล
2. การทดสอบทางภาษา
    - 2.1 การเขียนข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
    - 2.2 ลักษณะผู้เขียนข้อสอบที่ดี
3. คุณลักษณะของแบบทดสอบที่ดี
    - 3.1 ความตรง (validity)
    - 3.2 ความเชื่อมมั่นหรือความเทียง (Reliability)
    - 3.3 ความเป็นปรนัย (Objectivity)
    - 3.4 ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination)
    - 3.5 ค่าความยา (Difficulty)
    - 3.6 มีความยุติธรรม (Fair)
    - 3.7 ถามลึก (Searching)
    - 3.8 มีความจำเพาะเจาะจง (Definite)
    - 3.9 มีลักษณะยั่วยุ (Challenge)
    - 3.10 มีประสิทธิภาพและสะดวกต่อการใช้ (Efficiency)
4. การเขียนข้อสอบวัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยระดับต่าง ๆ
    - 4.1 ความรู้ – ความจำ (Knowledge)
    - 4.2 ความเข้าใจ (Comprehension)
    - 4.3 การนำไปใช้ (Application)
    - 4.4 การวิเคราะห์ (Analysis)
    - 4.5 การสังเคราะห์ (Synthesis)
    - 4.6 การประเมินค่า (Evaluation)
5. หลักทั่วไปในการเขียนข้อสอบ

6. รูปแบบและหลักการสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์

6.1 แบบอัตนัย

6.2 แบบปรนัย

7. องค์ประกอบของภาษาและเทคนิคการทดสอบ

7.1 การทดสอบเสียง

7.2 การทดสอบคำศัพท์

7.3 การทดสอบไวยากรณ์

8. การประเมินตามสภาพจริง

8.1 ความหมายการประเมินตามสภาพจริง

8.2 ลักษณะสำคัญการประเมินตามสภาพจริง

8.3 ประโยชน์การประเมินตามสภาพจริง

9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

9.1 ความรู้และทักษะด้านการวัดและประเมินผลวิชาภาษาอังกฤษ

การวัดและประเมินผลทางภาษา

การวัดผลการศึกษา (กรมวิชาการ, 2545) หมายถึง กระบวนการวัดผลอย่างหนึ่งที่กระทำอย่างมีระบบเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบความสามารถของบุคคล โดยใช้ข้อสอบหรือคำถามไปกระตุ้นให้สมองแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา

จุดมุ่งหมายของการวัดผลการศึกษา

1. เพื่อพัฒนาสมรรถภาพของนักเรียน หมายถึง การวัดผลเพื่อดูว่านักเรียนบกพร่องหรือไม่เข้าใจในเรื่องใดอย่างไร แล้วครูพยายามอบรมสั่งสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีความเจริญงอกงามตามศักยภาพของนักเรียน

2. เพื่อวินิจฉัย หมายถึง การวัดผลเพื่อค้นหาจุดบกพร่องของนักเรียนที่มีปัญหาว่า ยังไม่เกิดการเรียนรู้ตรงจุดใดเพื่อหาทางช่วยเหลือ

3. เพื่อจัดอันดับหรือจัดตำแหน่ง หมายถึง การวัดผลเพื่อจัดอันดับความสามารถของนักเรียนในกลุ่มเดียวกันว่าใครเก่งกว่าใคร

4.เพื่อเปรียบเทียบหรือเพื่อทราบพัฒนาการของนักเรียน หมายถึง การวัดผลเพื่อเปรียบเทียบความสามารถของนักเรียนเอง เช่น การทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนแล้วนำผลมาเปรียบเทียบกัน

5. เพื่อพยากรณ์ หมายถึง การวัดเพื่อนำผลที่ได้ไปคาดคะเนหรือทำนายเหตุการณ์ในอนาคต

6. เพื่อประเมินผล หมายถึง การวัดเพื่อนำผลที่ได้มาตัดสิน หรือสรุปคุณภาพของการจัดการศึกษาว่ามีประสิทธิภาพสูงหรือต่ำ ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

ความหมายของการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลทางภาษา เป็นการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน โดยใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพและนำข้อมูลที่ได้รับมาประเมินผลการเรียนของผู้เรียน และการสอนของครู (อมรศรี คำหล้า 2553) นักการศึกษา เช่น อัจฉรา วงศ์โสธร (2544), อธิพร ศรียมก (2543: 222)

และวิรัช ธรรมรัตน์ (2541:4) ได้ให้ความหมายของการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกันว่า เป็นกระบวนการในการกำหนดตัวเลข ปริมาณ อันดับ ข้อมูล และสัญลักษณ์ให้กับวัตถุ สิ่งของและบุคคลตามกฎเกณฑ์ที่วางไว้ ซึ่งต้องอาศัยเครื่องมือที่จะวัด และสิ่งที่จะวัด คือคุณสมบัติของสิ่งนั้น ๆ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง และนำผลที่ได้มาเป็นเกณฑ์คุณภาพของผู้เรียน พร้อมทั้งปรับปรุงการเรียนการสอนของครู

การประเมินผล (Assessment)

การตีค่า การกำหนดค่าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการทดสอบช่วยในการตัดสินใจการประเมินผลนำไปสู่การดำเนินการเกี่ยวกับสิ่งที่ประเมินในทางใดทางหนึ่งต่อไป

การวัด (Measurement)

คือการกำหนดค่าให้กับสิ่งของหรือเหตุการณ์ตามกฎเกณฑ์ โดยค่าที่กำหนดให้ อาจเป็นตัวเลข หรือค่าที่เป็นระดับการวัดอื่น ๆ

การประเมินผล (Evaluation)

การนำข้อมูลที่ได้จากการวัดมาพิจารณาเพื่อหาข้อสรุปหรือประเมินค่าด้วยเกณฑ์ที่กำหนดไว้ การประเมิน (Evaluation) = การวัด (Measurement) + เกณฑ์ (Criteria)

ครูผู้สอนยังมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เพื่อใช้ในการวางแผนการสอน การควบคุมและการวัดและประเมินผลการเรียน ในการได้มาซึ่งข้อมูลย้อนกลับอาจรวมถึงการใช้รูปแบบของการประเมินผลในรูปแบบของ Formative Evaluation and Summative Evaluation (Raksamani: 2009)

ตารางที่ 2.1 เปรียบเทียบ Formative Evaluation และ Summative Evaluation

	Formative	Summative
Purpose	To promote learning	To derive a grade
Nature	Few questions related to specific knowledge	Many questions related to specific and general knowledge
Frequency of Administration	Frequency – before or during the instruction	Once – usually at conclusion of instruction

Source: Amara Raksamani, 2009.

การทดสอบทางภาษา

การเขียนข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Achievement) คือการวัดความรู้ ทักษะ หรือการวัดความสามารถของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายและเนื้อหาของรายวิชาต่างๆที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยมากจะใช้วัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยของรายวิชาต่างๆ เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์

ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา ภาษาไทย ฯลฯ ความรู้จำเป็นที่เกี่ยวกับการเขียนข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้แก่

ลักษณะผู้เขียนข้อสอบที่ดี

การเขียนข้อสอบให้มีคุณภาพดีนั้นผู้เขียนข้อสอบต้องมีคุณลักษณะหลายอย่างประกอบกันดังนี้

1. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาและจุดมุ่งหมายของรายวิชาอย่างถูกต้องลึกซึ้ง จะได้ถามได้ตรงสาระสำคัญของรายวิชานั้นๆ

2. มีความรู้เกี่ยวกับหลักการเขียนข้อสอบ รูปแบบของข้อสอบ และวิธีการสร้างข้อสอบ เพื่อจะเขียนข้อสอบให้มีคุณภาพดี ตรงตามเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัด

3. มีความสามารถในการใช้ภาษา เพื่อจะเขียนข้อสอบได้อย่างเป็นปรนัยชัดเจน อ่านก็เข้าใจได้ตรงกัน ไม่คลุมเครือ

4. รู้วิธีการถามในลักษณะแปลกใหม่ ในแง่มุมต่างๆ

5. มีทักษะในการวิจารณ์ข้อสอบ มีนิสัยฝึกเขียนข้อสอบบ่อยๆ จะทำให้เขียนข้อสอบได้ดี

คุณลักษณะของแบบทดสอบที่ดี

ผลของการวัดจะถูกต้องเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของแบบทดสอบ นั่นคือแบบทดสอบนั้นต้องมีคุณสมบัติที่ดี ซึ่งมีดังนี้

1. ความตรง (Validity) หมายถึงแบบทดสอบนั้นให้ผลการวัดได้ตรงคุณลักษณะของสิ่งที่ต้องการวัด

1.1 ความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

หมายถึง คุณสมบัติของเครื่องมือที่ใช้วัดเนื้อหาได้ครบตามขอบเขตที่กำหนดไว้ การพิจารณาว่าเครื่องมือมีความตรงตามเนื้อหามากน้อยเพียงไรนั้น พิจารณาว่าครอบคลุมเนื้อหาต่างๆที่ต้องการจะวัดครบถ้วนมากน้อยเพียงใด

1.2 ความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity)

หมายถึง คุณสมบัติของเครื่องมือที่สามารถวัดหรืออธิบายพฤติกรรมหรือสิ่งที่ต้องการวัดได้ตรงตามทฤษฎี ส่วนใหญ่จะใช้พิจารณาเครื่องมือที่มีลักษณะเป็นนามธรรม เช่น สติปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ ฯลฯ

1.3 ความตรงตามสภาพ (Concurrent Validity)

หมายถึง คุณสมบัติของเครื่องมือที่สามารถวัดพฤติกรรมต่างๆได้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริงๆในระยะเวลาเดียวกัน เช่น คะแนนสอบข้อเขียนสอดคล้องกับคะแนนจากการสอบปฏิบัติ

1.4 ความตรงเชิงพยากรณ์ (Predictive Validity)

หมายถึง คุณสมบัติของเครื่องมือที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมต่างๆได้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริงในอนาคต

2. ความเชื่อมั่นหรือความเที่ยง (Reliability) หมายถึง ลักษณะของแบบทดสอบที่สามารถวัดแล้วได้ผลคงเดิม ไม่ว่าจะนำมาใช้วัดกี่ครั้งก็ตาม

2.1 แบบสอบซ้ำ (Test retest)

2.2 แบบแบ่งครึ่งการทดสอบ (Split-haft)

2.3 แบบคู่ขนาน (Parallel form)

2.4 แบบวัดสอดคล้องภายใน (Internal consistency)

3. ความเป็นปรนัย (Objectivity) หมายถึงคุณลักษณะของแบบทดสอบที่อ่านแล้วสามารถเข้าใจได้ตรงกัน ให้คะแนนได้ตรงกันและแปลความหมายของคะแนนได้ตรงกัน

4. ค่าอำนาจจำแนกสูง (Discrimination) หมายถึงคุณลักษณะของแบบทดสอบที่สามารถแสดงความแตกต่างของสิ่งที่ต้องการวัดได้ ซึ่งสามารถแยกนักเรียนเก่งและอ่อนได้

5. ค่าความยากพอเหมาะ (Difficulty) หมายถึงคุณลักษณะข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายเหมาะสมกับเนื้อหา

6. มีความยุติธรรม (Fair) หมายถึงแบบทดสอบนั้นต้องไม่ประกอบด้วยข้อสอบที่เปิดโอกาสให้ผู้เข้าสอบคนใดคนหนึ่งเดาได้ถูก และต้องครอบคลุมหลักสูตรทั้งหมด

7. ต้องถามลึก (Searching) หมายถึงแบบทดสอบฉบับนั้นต้องไม่ประกอบด้วยข้อสอบถามพฤติกรรมความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

8. มีความจำเพาะเจาะจง (Definite) หมายถึงแบบทดสอบนั้นต้องประกอบด้วยข้อสอบที่มีคำถามเฉพาะเจาะจง มีความหมายเดียว

9. มีลักษณะยั่วยุ (Challenge) และเป็นตัวอย่างที่ดี (Examplary) หมายถึงแบบทดสอบนั้นประกอบด้วยข้อสอบทีมีลักษณะท้าทายให้อยากทำข้อสอบและเป็นตัวอย่างทีดี

10. มีประสิทธิภาพสะดวกต่อการใช้ (Efficiency) หมายถึงแบบทดสอบนั้นสามารถนำไปใช้ได้ง่าย ไม่ยุ่งยาก ไม่สิ้นเปลืองเวลา เงินและแรงงานมาก และสามารถนำผลการสอบไปใช้ได้อย่างคุ้มค่า

การเขียนข้อสอบวัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยระดับต่าง ๆ

Benjamin Samuel Bloom และคณะ จาก University of Chicago (Oakes, J. and Lipton, M.:2003) พบว่า การสอนและการสอบเน้นการคิดระดับต่ำ คือ ความรู้- ความจำ เขาได้จำแนกระดับของพฤติกรรมทางสติปัญญา (พุทธิพิสัย) เป็น 6 ระดับดังนี้

1.ความรู้-ความจำ (Knowledge) หมายถึงความสามารถในการระลึกนึกถึงเรื่องราว ประสบการณ์ หรือสิ่งที่เคยเรียนมาแล้ว

1.1 ความรู้ในเนื้อเรื่อง

1.1.1 ความรู้เกี่ยวกับศัพท์และนิยาม

1.1.2 ความรู้เกี่ยวกับกฎและความจริง

1.2 ความรู้ในวิธีการดำเนินการ

1.2.1 ความรู้เกี่ยวกับระเบียบแบบแผน

1.2.2 ความรู้เกี่ยวกับลำดับขั้นตอนและแนวโน้ม

1.2.3 ความรู้เกี่ยวกับการจัดประเภท

1.2.4 ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์

1.2.5 ความรู้เกี่ยวกับวิธีการ

1.3 ความรู้รวบยอด

1.3.1 ความรู้เกี่ยวกับหลักวิชาและการขยาย

1.3.2 ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและโครงสร้าง

2. ความเข้าใจ (Comprehension**)** เป็นระดับความสามารถในขั้นสูงกว่าความจำ คือ ต้องสามารถแปลความ ตีความ และขยายความได้ แบ่งได้ 3 อย่าง คือ

2.1 การแปลความ เป็นความสามารถการแปลเรื่องราว สัญลักษณ์ อากัปกิริยา ท่าทาง และข้อความต่าง ๆ

2.2 การตีความ เป็นความสามารถในการแปลความหลายๆ ครั้งมาเปรียบเทียบกัน เช่น อ่านข้อความแล้วสรุปความ ตีความจากรูปภาพ การ์ตูน กราฟ ฯลฯ

2.3 การขยายความ เป็นความสามารถที่สรุปอะไรอย่างหนึ่ง โดยอาศัยแนวโน้มเป็นหลัก หรือก็คือ เป็นการคาดคะเนหรือการพยากรณ์

3.การนำไปใช้ (Application**)** เป็นความสามารถด้านการแก้ปัญหาที่พบเห็นในสถานการณ์ใหม่ได้อย่างถูกต้อง แต่ต้องอาศัยประสบการณ์เดิมมาใช้

4. การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นความสามรถในการแยกแยะเรื่องราว สิ่งของปรากฏการณ์ เพื่อค้นหาสาระที่เป็นส่วนสำคัญ พฤติกรรมด้านการวิเคราะห์แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

4.1 การวิเคราะห์ความสำคัญ เป็นการแยกแยะสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่า มีอะไรเป็นตัวสำคัญที่สุด

4.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการค้นหาความสำคัญย่อย ๆ

4.3 วิเคราะห์หลักการ เป็นความสามารถในการจับประเด็นของเรื่องราว

5. การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นความสามารถที่รวบรวมเรื่องราว ความคิด เนื้อหาต่างๆ เพื่อมาสร้างสรรค์ใหม่ ให้มีแนวคิดใหม่ที่มีคุณภาพสูงกว่าเดิม

5.1 การสังเคราะห์ข้อความ เป็นความสามารถที่นักเรียนเอาประสบการณ์มาเขียนเป็นบทความโคลง กลอน แต่งเพลง นิยาย สร้างโจทย์ ทฤษฎี สูตร กฎเกณฑ์ใหม่จากความคิดหรือการทดลอง

5.2 สังเคราะห์แผนงาน เป็นความสามารถที่จะวางแผนออกแบบ เสนอวิธีทางของการทดสอบสมมติฐาน วิธีการสืบแสวงหาสิ่งใหม่ ๆ

5.3 สังเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นความสามารถที่ต้องการวัดให้ผู้เรียนค้นหาความสำคัญจากเรื่องราว หรือเนื้อหาว่าสัมพันธ์กันอย่างไรแล้วสรุปข้อยุติ ตัวอย่างข้อสอบ

6. การประเมินค่า (Evaluation**)** เป็นความสามารถขั้นสูงสุดของการวัดสมรรถภาพสมองด้านสติปัญญาต้องอาศัยสมรรถภาพสมอง สมรรถภาพด้านนี้เป็นความสามารถของผู้เรียนในการประเมินผลนั่นเอง

6.1ประเมินโดยอาศัยเกณฑ์ภายใน เป็นการถามให้นักเรียนประเมินโดยการใช้เรื่องราวที่มีอยู่เป็นเกณฑ์

6.2 ประเมินโดยอาศัยเกณฑ์ภายนอก เป็นการถามให้ผู้เรียนวินิจฉัยโดยอาศัยเกณฑ์ภายนอกอาจเป็นการค้นคว้าอ้างอิง สังคมยอมรับ หรือมาตรฐานในสาขานั้นเป็นเกณฑ์

หลักทั่วไปในการเขียนข้อสอบ

1.ถามให้ครอบคลุม ครบตามหลักสูตร
2. ถามเฉพาะสิ่งที่สำคัญ
3. ถามให้ลึก ครบทุกพฤติกรรม
4. ถามในสิ่งที่เป็นแบบอย่างดที่ดี
5. ถามให้เฉพาะเจาะจง ไม่คลุมเครือ

รูปแบบและหลักการสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์

1.แบบอัตนัย (Essay type / Subjective test) เป็นข้อสอบแบบความเรียง หรือข้อสอบแบบบรรยาย เป็นข้อสอบที่ใช้ถามพฤติกรรมผู้เรียนได้ตั้งแต่ระดับความรู้-ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่าได้เป็นอย่างดี

2. แบบปรนัย (Objective test) เป็นข้อสอบที่มีคำถามเฉพาะเจาะจง ตรวจให้คะแนนตรงกัน มีคำสั่ง วิธีการปฏิบัติ และวิธีการตรวจให้คะแนนชัดเจน

หลักการสร้างข้อสอบแบบอัตนัย

1.กำหนดพฤติกรรมที่ต้องการวัดให้ชัดเจน
2.ควรวัดพฤติกรรมตั้งแต่ระดับความเข้าใจ ขึ้นไป
3.ไม่ควรให้มีการเลือกตอบบางข้อ
4.ถามเฉพาะสิ่งที่เป็นประเด็นสำคัญของเรื่อง
5. กำหนดเวลาในการทำข้อสอบอย่างเพียงพอ
6.ควรเฉลยคำตอบไปพร้อมๆกับการเขียน ข้อสอบ
7.กำหนดความซับซ้อนและความยากให้ เหมาะกับวัยของผู้ตอบ
8. กำหนดน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ เพื่อผู้ตอบจะได้วางแผนการตอบ
9.เขียนคำถามโดยใช้สถานการณ์ใหม่ให้ต่าง จากที่เคยเรียนหรือที่อยู่ในตำรา
10.เขียนคำถามให้ชัดเจนว่าต้องการให้ผู้ตอบ ทำอย่างไร เช่น อธิบาย วิเคราะห์ ฯลฯ

เกณฑ์การให้คะแนนข้อสอบแบบอัตนัย

1. การใช้เนื้อหาของคำตอบเป็นเกณฑ์ดูความถูกต้องและความเพียงพอของเนื้อหาความรู้
2. การใช้วิธจัดระเบียบคำตอบเป็นเกณฑ์ดู ส่วนนำ ส่วนเนื้อหา และส่วนสรุป
3. การใช้กระบวนการตอบเป็นเกณฑ์:

การแก้ปัญหา: ทักษะด้านการนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินผล

การประเมินผลิตผลจากการแก้ปัญหา : เหตุผลที่สนับสนุน พิจารณาจาก

1. ความแม่นยำหรือความถูกต้องของเหตุผล
2. ความสมบูรณ์และความสอดคล้องของคำตอบ
3. ความคิดริเริ่มและความคิดสร้างสรรค์ (ข้อโต้แย้ง)

รูปแบบการให้คะแนนข้อสอบอัตนัย

- ใช้มาตราอันตรภาค (Interval Scale)
- ใช้มาตราจัดอันดับ (Ordinal Scale) จัดลำดับคุณภาพของคำตอบ
- มาตราจัดประเภท (Nominal Scale)

ตารางที่ 2.2 เปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของข้อสอบอัตนัย

ข้อดี	ข้อเสีย
1. วัดพฤติกรรมด้านความคิดด้านสังเคราะห์และการประเมินค่าได้ดี	1. วัดเนื้อหาได้ไม่ครอบคลุมเพราะข้อสอบถามได้น้อยข้อ
2. วัดความคิดริเริ่มและความคิดเห็นได้ดี	2. ตรวจให้คะแนนยาก เสียเวลามาก
3. สร้างได้ง่าย รวดเร็ว ประหยัด	3. คะแนนไม่แน่นอน มีความเที่ยงน้อย
4. เดายาก	4. วินิจฉัยข้อบกพร่องของผู้เรียนไม่ได้
5. ส่งเสริมพัฒนาทักษะการเขียนและนิสัยการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ	5. ทักษะด้านภาษามีอิทธิพลต่อการตรวจ

ข้อสอบแบบปรนัย

ข้อสอบแบบปรนัยเป็นข้อสอบที่มีคำถามจำเพาะเจาะจงตรวจได้คะแนนตรงกัน มีคำสั่งวิธีการปฏิบัติและวิธีการตรวจให้คะแนนชัดเจน ข้อสอบแบบปรนัยที่นิยมใช้มี 4 ประเภท คือ

1.แบบถูกผิด (True - false)

2.แบบเติมคำ (Completion)

3.แบบจับคู่ (Matching)

4.แบบเลือกคำตอบ (Multiple choices)

หลักการสร้างข้อสอบแบบถูกผิด

1. ไม่ควรสร้างข้อคำถามเชิงปฏิเสธ
2. ความยาวของข้อความควรใกล้เคียงกัน
3. ควรให้มีจำนวนข้อถูกและข้อผิดพอๆกัน
4. ไม่ควรวางข้อถูกและข้อผิดอย่างเป็น ระบบ
5.หลีกเลี่ยงการคัดลอกข้อความจากหนังสือ
6. แต่ละข้อควรถามจุดสำคัญเพียง เรื่องเดียว
7. ข้อความที่กำหนดให้ต้องตัดสินได้ว่า ถูกหรือผิดจริงและเป็นสากล
8.ข้อความมีความหมายชัดเจนไม่กำกวมและไม่ควรใช้คำที่แสดงคุณภาพ
9. หลีกเลี่ยงการใช้คำชี้แนะคำตอบ เช่น เท่านั้น เสมอ บางครั้ง โดยทั่วไป อาจจะ

ตารางที่ 2.3 เปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของข้อสอบแบบถูกผิด

ข้อดี	ข้อเสีย
1. เหมาะกับการวัดพฤติกรรมความรู้-ความจำ	1. โอกาสที่เดาถูกมีมาก
2. ใช้ทดสอบได้กับทุกวิชา	2. ไม่สามารถวินิจฉัยสภาพการเรียนได้
3. ผู้ตอบใช้เวลาทำน้อย	3. มีค่าอำนาจจำแนกต่ำ
4. สร้างง่าย ตรวจง่ายและมีความเป็นปรนัยในการตรวจสูง	4. วัดพฤติกรรมระดับสูงไม่ได้

หลักการสร้างข้อสอบแบบเติมคำ

1.เขียนคำถามให้เฉพาะเจาะจงและให้ตอบได้สั้นที่สุด
2. ควรให้เติมส่วนที่เป็นสาระสำคัญ
3. ควรเว้นช่องว่างให้เติมท้ายประโยค
4. ไม่ควรให้มีคำหรือข้อความแนะคำตอบ
5. ควรเว้นช่องว่างที่จะให้เติมเท่ากัน ทุกช่อง
6. ไม่ควรเว้นช่องว่างให้เติมหลายแห่งในแต่ละข้อ
7. ไม่ควรลอกข้อความจากตำราแล้วตัด ข้อความบางตอนออก
8.คำตอบที่เป็นตัวเลข ถ้ามีหน่วยควรระบุหน่วยที่ ต้องการให้ตอบ
9. หลีกเลี่ยงการใช้คำที่จะให้คำตอบไม่แน่นอน เช่น ประมาณ ราวๆ ได้แก่ ฯลฯ

ตารางที่ 2.4 เปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของข้อสอบแบบเติมคำ

ข้อดี	ข้อเสีย
1. เหมาะกับพฤติกรรมความรู้-ความจำ	1.ไม่เหมาะกับการวัดพฤติกรรมระดับสูง ๆ
2. เดาคำตอบได้ยาก	2. ถ้าใช้บ่อยๆ ผู้เรียนจะมุ่งแต่ท่องจำ
3. เหมาะกับวิชาที่เป็นทักษะ เช่น คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ฯลฯ	3. ยากในการเขียนเพื่อให้ได้คำตอบเดียวที่ถูกต้อง

ตัวอย่าง

Cancer is a disease in which cells multiply without control, destroy healthy tissue, and endanger life. About 100 kinds of cancer attack human beings. Without proper treatment, most kinds of cancer are **fatal.**

According to the passage '**fatal**' means _____.

1. attack 2. important 3 to cause danger *4.causing in death

หลักการสร้างข้อสอบแบบจับคู่

1.เขียนคำชี้แจงให้ชัดเจน
2. หลีกเลี่ยงคำถามที่แนะคำตอบ
3. เนื้อหาวิชาควรถามในเรื่องเดียวกัน
4. ควรกำหนดให้คำตอบมีมากกว่าคำถาม
5. ควรให้คำชี้แจง คำถาม คำตอบ อยู่หน้าเดียวกัน
6. จำนวนข้อคำถามไม่ควรมากเกินไป (สำหรับชั้นประถมศึกษาไม่ควรเกิน 5-6 ข้อ)

ตารางที่ 2.5 เปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของข้อสอบแบบจับคู่

ข้อดี	ข้อเสีย
1. สามารถวัดพฤติกรรมระดับความเข้าใจและการนำไปใช้ได้	1. ยากที่จะหาเนื้อหาที่เป็นเรื่องเดียวกัน
2. เหมาะสำหรับความรู้-ความจำที่มีเนื้อหาสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน การประเมินค่าไม่ได้	2. ใช้วัดพฤติกรรมระดับการสังเคราะห์และการประเมินค่าไม่ได้
3.ประหยัดเวลาในการอ่านข้อสอบทำให้สามารถออกข้อสอบได้หลายข้อ	3.โอกาสในการเดาจะถูกเพิ่มขึ้นเรื่อย

ตัวอย่าง

Directions: Match the meaning under Y with the words under X.

X	Y
_____ 1. store	a. make smaller
_____ 2. precaution	b. put in prison
_____ 3. shopper	c. know of
_____ 4. crowd (v.)	d. the act of stealing
_____ 5. increase	e. taking care beforehand
_____ 6. serve	f. give service to
_____ 7. reduce	g. come together in large number
_____ 8. theft	h. large shop
_____ 9. are aware of	i. buyer; customer
_____ 10.jailed	j. makes or become greater
	k. occupation

หลักการสร้างข้อสอบแบบเลือกตอบ

การเขียนข้อทดสอบในส่วนที่เป็นตัวข้อทดสอบ/ตัวกระตุ้น

1. ภาษาต้องกระชับและชัดเจน
2. ข้อทดสอบควรบรรจุคำหรือข้อความที่จะใช้ในตัวเลือกทุกข้อ
3. ข้อทดสอบต้องไม่ให้ตัวชี้แนะคำตอบที่ถูกหรือมีนัยต่อเนื่องกัน
4. ข้อทดสอบควรมีการใช้ภาษาในรูปแบบของการใช้ภาษาในชีวิตจริง
5. ข้อทดสอบจะต้องมีปริบท (content) ที่พอควร เพื่อให้รากฐานของการเลือกคำตอบที่ถูก
6. ข้อทดสอบจะต้องเอื้อต่อตัวเลือกทุกข้อ เพราะจะทำให้การทำข้อสอบเป็นการเดาหรือกำจัดตัวลวงที่ไม่สอดคล้องออก (elimination)
7. ข้อทดสอบต้องไม่เป็นความรู้ทั่วไป เพราะผู้ตอบไม่จำเป็นต้องอ่านเนื้อความเพื่อทำสอบอาจตอบถูกโดยใช้ความรู้ที่มีอยู่ หรือการเดา

การเขียนข้อทดสอบในส่วนที่เป็นตัวเลือก (Alternatives/choices)

1. ตัวเลือกที่ถูกต้องมีตัวเดียว
2. ตัวเลือกมีความไม่สมจริง
3. ตัวเลือกจะต้องมีความสมดุลกัน
    3.1 ความสมดุลตามความยาก ง่าย
    3.2 ความสมดุลที่มองเห็นได้ (visual balance) ความยาวควรสม่ำเสมอกัน
    3.3 ความสมดุลทางไวยากรณ์ ตามลีลา (style) โครงสร้างและทำเนียบ (register) ทางภาษา
4. ตัวเลือกควรมีความเป็นเอกพันธ์ (homogeneity)
5. ตัวเลือกที่สะกดผิดหรือผิดไวยากรณ์อย่างเด่นชัด
6. ตัวเลือกไม่ควรใช้แบบ “none of the above” “all of the above” หรือ a, b, c, are correct

ตารางที่ 2.6 เปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของข้อสอบแบบเลือกตอบ

ข้อดี	ข้อเสีย
1. สามารถออกวัดพฤติกรรมต่างๆ ได้ครอบคลุมเกือบทุกพฤติกรรม	1.ไม่เหมาะที่จะใช้วัดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หรือ ทักษะในการเรียน
2. มีความตรงและความเป็นปรนัยสูงในการให้คะแนน	2.ข้อสอบสร้างยาก เพราะต้องมีคุณภาพดีทั้งตัวคำถามและตัวเลือก
3. ข้อสอบสามารถนำมาใช้ได้หลายครั้งโดยไม่ต้องจัดพิมพ์หรือทำสำเนาใหม่	3.เสียค่าใช้จ่ายในการจัดทำข้อสอบมาก
4. สามารถนำข้อสอบที่สอบแล้วมาวิเคราะห์และปรับปรุงเพื่อสร้างเป็นข้อสอบมาตรฐานได้	4. ใช้เวลาในการตอบนานกว่าข้อสอบแบบปรนัยอื่น ๆ

ตัวอย่าง

Please _____ to make sure that there is petrol in the car.
1. examine 2. oversee
3. control *4. check

องค์ประกอบของภาษาและเทคนิคการทดสอบ

การทดสอบทางภาษาซึ่งมีรากฐานทางทฤษฎีภาษาศาสตร์ อันเป็นที่ยึดถือในวงการวิชาการของแต่ละสมัย แนวทางการทดสอบค่อย ๆ หมุนออกจากการสอบความจำ การสอบจุลภาษาและการสอบที่เน้นแต่ตัวภาษา มาสู่การสอบการใช้ภาษาในสังคมและวัฒนธรรม อัน เป็น ตัวแปรในสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการใช้ภาษา (อัจฉรา วงศ์โสธร: 2539)

การทดสอบเสียง

การทดสอบเสียงเป็นการทดสอบขั้นแรกของการเรียนรู้ภาษาโดยเป็นการเรียนรู้แบบเลียนแบบการออกเสียงของเจ้าของภาษา (Madsen: 1983) Madsen ได้แบ่งวิธีการทดสอบเสียงสำหรับผู้เริ่มเรียนภาษาดังนี้

1. การตอบแบบเฉพาะเจาะจง (Fixed Response)

☐ 1.1 การทดสอบรายบุคคล: Oral Repetition

การทดสอบแบบนี้เป็นประโยชน์สำหรับผู้เรียนที่ไม่สามารถอ่านและเขียนภาษาอังกฤษได้ เพราะผู้เรียนจะฟังจากครูและพูดตามเท่านั้น

☐ 1.2 การทดสอบเป็นกลุ่ม: Hearing Identification

การทดสอบแบบนี้เหมาะสำหรับเด็กเล็กและผู้เริ่มเรียนภาษาที่เป็นผู้ใหญ่ เพราะผู้เรียนจะใช้ทักษะด้านการฟังและการวิเคราะห์อย่างง่าย ๆ สำหรับผู้ที่เริ่มเรียนอาจใช้ภาพช่วยในการทดสอบ ดังตัวอย่าง

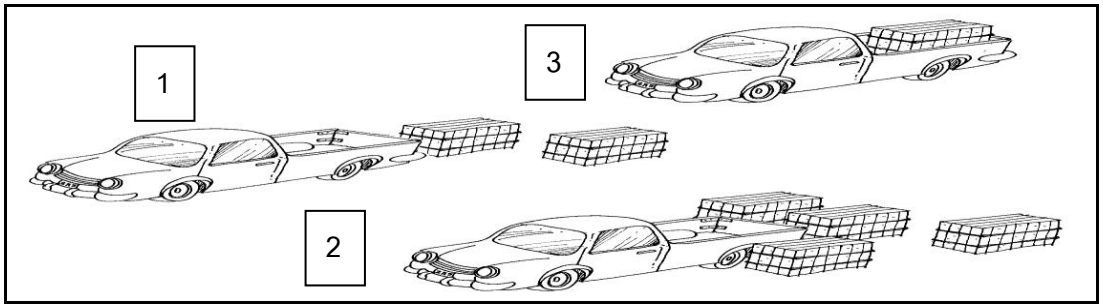

Source: Raksamani, Amara 2009.

ภาพที่ 2.1 The box is in the back of the truck

จากภาพเป็นชุดของภาพ 3 ภาพ ผู้เรียนจะได้ฟังประโยคซึ่ง **“the”** จะเป็นตัวแสดงความแตกต่าง ผู้เรียนต้องสามารถวิเคราะห์ความแตกต่างของ "**the**" ได้ "**The** box is in **the** back of **the** truck." ผู้เรียนที่ได้ยิน**"the"** ครั้งที่สอง จะทราบว่าคำตอบที่ถูกต้องคือภาพที่ 3

2. การวิเคราะห์การได้ยิน Multiple-Choice Hearing Identification

การทดสอบแบบนี้เหมาะสำหรับผู้เรียนที่อ่านออกเขียนได้ หรือผู้เรียนที่พอจะอ่านภาษาอังกฤษได้บ้าง

2.1) (Students hear) "He bought a new cab."

(Students read)

1. animal 2. hat *3. car (คำตอบคือข้อ 3)

3. การอ่านออกเสียง (Reading Aloud)

วิธีการหนึ่งซึ่งเป็นวิธีพื้นฐานในการตรวจสอบเรื่องของเสียงคือการให้ผู้เรียนอ่านออกเสียงซึ่งคล้ายกับการพูดตามปากเปล่า

ประเด็นที่ควรระวังในการทดสอบ

1. เมื่อใช้ประโยคในการอ่าน ควรวัดเพียงเรื่องใดเรื่องหนึ่งเท่านั้น

จากประโยคตัวอย่าง ต้องการวัดผู้เรียนเรื่อง ความแตกต่าง ของเสียง **s** และเสียง **th**

The mou**se** is in the cat’s mou**th**.

2. ใช้ภาษาที่เป็นธรรมชาติ

ผู้เรียนมักออกเสียงได้ถูกต้องถ้าเขามีสมาธิในการฟัง แต่การพูดในชีวิตประจำวันอาจยังทำได้ไม่ดี ผู้สอนบางคนชอบใช้คู่เทียบเสียง (Minimal pairs) ในการทดสอบการฟัง แต่ประโยคที่เป็นคู่เทียบเสียงมักไม่เป็นภาษาที่เป็นธรรมชาติ ในขณะที่บางครั้งอาจมีการใช้ ‘tongue twisters’ และ ‘rhymes’ ในชั้นเรียน เพื่อฝึกการออกเสียง ควรมีการฝึกใช้ภาษาที่เป็นธรรมชาติ หรือภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวันควบคู่ไปด้วย

She sells sea shell on the sea shore.

Do you need any help?

การทดสอบคำศัพท์

กระทรวงศึกษาธิการ และ Valette ได้กล่าวถึงการทดสอบคำศัพท์ว่าเป็นการทดสอบขั้นการเรียนรู้ภาษาด้านกฎเกณฑ์ของภาษา โดยนักเรียนพอมีความรู้ความเข้าใจเรื่องกฎไวยากรณ์ การประยุกต์กฎเกณฑ์ของภาษา การสื่อสารและการวิจารณ์ พอที่จะเติมคำเป็นคำ ๆ ได้ ซึ่งสอดคล้องกับการวัดและประเมินผลของผู้เรียนในประเทศไทย ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวว่าเนื้อหาที่ต้องทดสอบคำศัพท์มีดังนี้ (อมรศรี แสงส่องฟ้า, 2553)

- 1.คำศัพท์ในด้านหน้าที่ของคำ เช่นคำนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ คำบุพบท
- 2.คำศัพท์ที่มีความหมายเหมือนกัน เช่นการหาคำนิยาม คำที่ใช้แทนได้
- 3.คำศัพท์ที่มีความหมายต่างกัน ในสถานการณ์ตามหน้าที่ของภาษา
- 4.ความรู้เรื่องรากศัพท์ ที่มาของคำที่แตกต่างกัน
- 5.ความรู้เรื่องความหมายของส่วนประกอบต่าง ๆ ของคำ

- 6.ความรู้คำศัพท์เรื่องวิภัติปัจจัย (Prefixes and Suffixes) เมื่อนำมาเติมแล้วทำให้หน้าที่ของคำเปลี่ยน หรือเปลี่ยนความหมายไปจากคำเดิม
- 7.ความรู้คำศัพท์ด้านความหมายของคำที่มีหลากหลายขึ้นอยู่กับบริบทที่แตกต่างกัน
- 8.ความรู้คำศัพท์ที่ยืมมาจากภาษาอื่น (Loan Word)
- 9.ความรู้คำศัพท์ที่ใช้เป็นทางการและไม่เป็นทางการ
- 10.ความรู้ด้านคำประสม
- 11.ความรู้คำศัพท์ด้านสำนวน ภาษาถิ่นและภาษาสืบเนื่องมาจากวัฒนธรรม

เทคนิคการทดสอบคำศัพท์

Madsen (Madsen,1983) กล่าวว่าเป้าหมายของการทดสอบคำศัพท์ คือการวัดความเข้าใจและความสามารถในการสร้างคำขึ้นใหม่เพื่อใช้ในการพูดและการเขียน ครูผู้สอนภาษาทั้งที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือใช้เป็นภาษาต่างประเทศ เห็นตรงกันว่า การสอนคำศัพท์ไม่ใช่สอนเพียงให้จำได้ แต่ควรสอนให้ผู้เรียนสามารถหาความหมายของคำศัพท์จากบริบทที่อ่านได้ อมรศรี แสงส่องฟ้า (2553:64) ได้กล่าวไว้ว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้คำศัพท์ เป็นการวัดผลความรู้คำศัพท์ที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสอนภาษาในรายวิชาที่ผู้เรียนได้เรียนโดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อเป็นการประเมินว่าผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้สิ่งที่ได้สอนไปแล้วหรือ 2) ยังเป็นส่วนที่ช่วยเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น โดยแบบทดสอบที่จะใช้ควรมีลักษณะดังนี้

1. ต้องไม่เป็นการทดสอบคำโดด เนื่องจากในการเรียนแต่ละวิชาผู้เรียนมักจะมีโอกาสได้พบและใช้คำศัพท์ในบริบทที่เป็นภาษาพูดและภาษาเขียนเป็นประจำ
2. สามารถให้คะแนนได้ง่าย เช่นแบบทดสอบแบบบุคคล หรือจับคู่ เป็นต้น
3. ถ้าเป็นแบบเติมคำหรือเลือกตอบ คำตอบต้องเหมาะสมกับความรู้ของผู้เรียนที่ได้เรียนไป
4. เป็นแบบทดสอบที่ครูสามารถสร้างได้ ไม่ควรยากหรือมีกระบวนการที่ซับซ้อนเกินไป
5. จำนวนข้อในแบบทดสอบต้องเหมาะสมกับเวลา

Madsen (Madsen, 1983) ได้เสนอเกี่ยวกับการทดสอบคำศัพท์ไว้ดังนี้

1. การใช้คำสั่งพื้นฐานง่าย ๆ (Basic commands**)** ที่นักเรียนได้เคยเรียนไปแล้ว เช่น "**Come here**", "**Sit down**", **"Give me the** ..... "

2. การใช้ภาพและคำสั่งง่าย ๆ ในกรณีที่ผู้เรียนอยู่ในระดับ ประถมศึกษาหรือเป็นระดับ beginner เช่น Draw a circle around the dog. Draw a circle around the lamp. Or Put an 'X' on the carpet and the refrigerator.

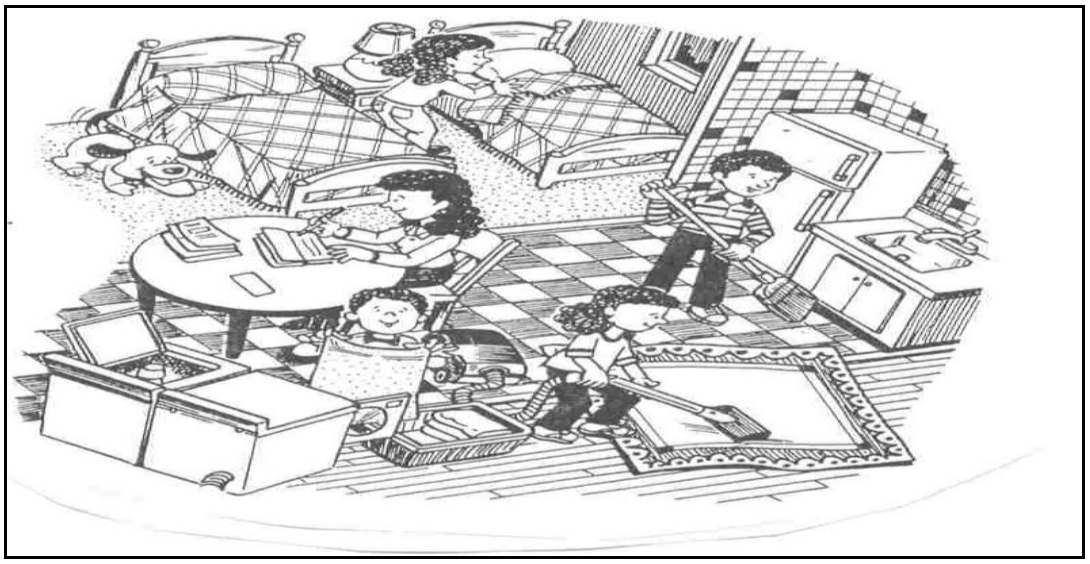

Source: Raksamani, 2009

ภาพที่ 2.2 My family

3. ถามคำถามสั้น ๆ เช่น

"Is the pen red?" or "What color is this pen?" **Answer** "Red" or It is red.

"Is the girl walking or running**?" Answer: "She is running."**

4. การใช้ข้อทดสอบแบบ Multiple-Choice Completion

วิธีสร้างข้อทดสอบทำได้โดยการตัดคำในประโยคออก เช่น

Please _____ to make sure that there is petrol in the car.

1. examine 2. oversee
3. control 4. check

ซึ่งวิธีการเตรียมบริบท (context) ที่เหมาะสมในการเลือกคำที่จะใช้เติมอาจทำได้โดย

1. Prepare a two-line mini-dialog เช่น

A: I want to paint, too.

B: All right. Use that _____ over there.

1. broom 2. brush
3. pencil 4. spoon

2. Find a passage on your students' level เช่น

Yesterday I met Brat, the famous pop _____. After the concert at the cultural center, he visited our school with his wife.

1. actor 2. writer
3. painter 4. singer

วิธีการเตรียมคำศัพท์แบบทดสอบ (Multiple-choice completion)

Phrase Completion

คำประเภทสำนวน (Idioms) เช่น

1. The taxi had to _____ because the traffic lights had turned red.
   1. catch up
   2. give in
   *3. pull up
   4. set up

คำที่เหมาะสมกับบริบท (Appropriateness to context) เช่น

1. Take my _____, young man, and don't drive so fast.
   *1. advice
   2. emphasis
   3. lesson
   4. notice

คำประเภทนิยาม (Definition)

1. To _____ a crime is to search or inquire into it.
   1. commit
   *2. investigate
   3. solve
   4. vanish
2. Synthetic fabrics means _____.
   1. very rare
   2. easy to wash
   *3. man-made
   4. completely new

5. การใช้ข้อทดสอบแบบ Multiple-Choice Cloze เช่น

First there was ice. Then there was the refrigerator. Then the freezer which is fine for _1_ things a long time was developed, but it destroys the flavor of food. An amazing new technique for _2_ the freshness and natural flavor of meats and fish has been discovered after thousands of years of man's first attempts to keep _3_ fresh by lowering temperature.

1. 1. processing
   2. improving
   *3. storing
   4. supplying

2. *1. preserving 2. extracting
3. restoring 4. destroying
3. 1. flavors *2. foods
3. nutrients 4. objects

6. การใช้ข้อทดสอบแบบ Multiple-choice Paraphrase เช่น

1. He is an **eloquent** speaker.
1. convincing 2. experienced
3. famous *4. fluent

2. The organizer failed to provide **adequate** water for the shops.
1. fresh 2. extra
*3. sufficient 4. hygienic

จากตัวอย่างและหลักการวัดและประเมินผลของนักการศึกษา สรุปได้ว่า การทดสอบคำศัพท์มีหลากหลายวิธี อาจใช้คำสั่งง่าย ๆ หรืออาจใช้รูปภาพเพื่อช่วยในกรณีที่ผู้เรียนเป็นนักเรียนระดับประถมศึกษา หรือระดับที่เพิ่งเริ่มเรียนภาษา ยังอ่านหรือฟังภาษาอังกฤษได้เพียงเล็กน้อยและการทดสอบคำศัพท์จะมีประสิทธิภาพและมีประโยชน์อย่างมาก ถ้าข้อทดสอบนั้น ๆ อยู่ในรูปของบริบท (Context) เพราะบริบทมีส่วนช่วยให้เกิดความหมายที่เหมาะสมของคำที่ต้องการวัด เพราะคำ ๆ เดียวอาจมีได้มากกว่าหนึ่งความหมาย ขึ้นอยู่กับบริบทที่ใช้และลักษณะโครงสร้างทางไวยากรณ์ซึ่งจะต้องไม่มีความยากเกินไป และอาจเป็นอุปสรรคในการวัดความรู้เรื่องคำศัพท์ อีกประการหนึ่ง คำศัพท์ที่เลือกมาทดสอบ ควรต้องพิจารณาว่าเป็นคำศัพท์ที่ผู้เรียนจะใช้สำหรับการพูดและการฟังหรือสำหรับการเขียนและการอ่าน

การทดสอบไวยากรณ์

การทดสอบไวยากรณ์เป็นขั้นที่ผู้เรียนเรียนรู้และสามารถนำกฎเกณฑ์ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ และทักษะฟัง พูด อ่านและเขียนได้ Raksamani (2009) ได้กล่าวถึงการวัดความสามารถของผู้เรียนด้านไวยากรณ์ว่า เป็นการวัดโครงสร้างทางภาษาซึ่งรวมถึงความสัมพันธ์ของคำในประโยค ได้แก่ word order, usage of the negative, question forms, connectives

เทคนิคการทดสอบไวยากรณ์

ในการทดสอบไวยากรณ์สำหรับผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศจุดประสงค์ส่วนใหญ่เพื่อทดสอบความสามารถด้านรูปประโยคเพื่อดูว่าครอบคลุมเนื้อหาตามจุดประสงค์ของการสอนเพียงใด Madsen (Madsen, 1983) ได้กล่าวถึงลักษณะของข้อทดสอบไวยากรณ์ ดังนี้

1. สำหรับผู้เรียนระดับ beginner แบบทดสอบมีดังนี้

1.1 การใช้ภาพ (visuals or picture) เช่น การใช้ภาพในการทดสอบ verb tense or the past tense ในกรณีที่ผู้เรียนสามารถบอกเวลาได้

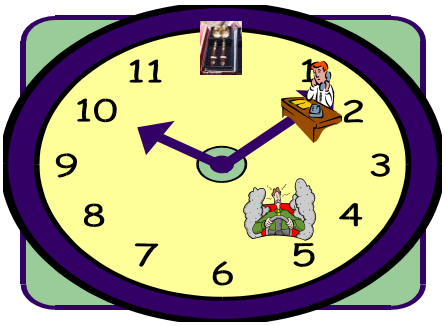

☐ **What did the man do before he went back home?**

☐ **Source: Amara Raksamani, 2009.**

☐ **ภาพที่ 2.3 Clock Face**

2. สำหรับผู้เรียนระดับ advanced แบบทดสอบมีดังนี้

2.1 แบบเลือกตอบ (multiple-choice) หรือแบบเติมคำ (completion)

ตัวอย่าง

Directions: Choose the best answer from the alternative.

This morning Jim _____ late at the office.

1. arrive 2. arrives

*3. arrived 4. has arrived

Directions: Complete the following sentence with 'do' or 'make'

1. Students should **do** homework by themselves.
2. Jim sometimes **made** mistakes in exam.

2.2 แบบให้เลือกส่วนของประโยคที่ผิดไวยากรณ์ (error detection)

ตัวอย่าง

Directions: Find the incorrect part in each sentence.

1. How do you think about going to Songkran in Chiengmai this summer?

*1 2 3 4

2. Songkla is an ideal place where I would like to spend the rest of my life there.

1 2 3 *4

2.3 แบบ cloze test

ตัวอย่าง

Directions: Choose the correct word for each space from the list below.

called connection even including infected
seldom too vital yet ordinary

WHAT MAKES DOGS GO MAD?

We think of a dog as man's best friend. ...1..... sometimes even the friendliest dog can become a creature that brings death with its bite! No because it has changed its character, but because it has become ...2.... with a terrible disease.

Source: วิโรจน์ พานิชกิจ. (2542).

2.4 แบบ Simple Completion (sentence) เป็นการทดสอบไวยากรณ์โดยนำส่วนของไวยากรณ์ที่สำคัญออกไป

ตัวอย่าง

An elementary item would be:

Peter is used **to** getting up early.

An advanced open-ended item would be:

Jim would have passed the exam if **he had studied hard**.

If Jim had studied hard, **he would have** passed the exam.

2.5 แบบThe Free – Response Form เป็นการทดสอบเพื่อดูความสามารถในการใช้ไวยากรณ์

ตัวอย่าง

Directions: Add a question tag to these sentences

Let's go swimming, **shall we?**

Susan never reads such books, **does she?**

It's a lovely day today, **isn't it?**

2.6 ให้เขียนเครื่องหมายวรรคตอนและแก้ไขคำที่ผิด ในเนื้อเรื่องที่กำหนดให้

ตัวอย่าง

Directions: Correct the underlined word and bolded word.

Thanks for your letter. It **is** great to hear from you. Well I'm here in boston where I love it. I **arrive** this morning at 10.30. Believe it or not, the journey takes twelve hours.

2.7 แบบ Free hand writing เป็นการให้เขียนเรื่องเพื่อทดสอบความสามารถในการใช้ไวยากรณ์

ตัวอย่าง

Directions: Write five sentences about your free time.

_____

_____

_____

_____

_____

จากแนวคิดในการทดสอบภาษาที่วัดเป็นองค์ประกอบทางภาษานั้นจะเห็นได้ว่ามีการเปลี่ยนแปลงในการใช้ภาษาให้มีความเป็นจริงมากขึ้น ผู้ใช้ไม่แยกภาษาเป็นองค์ประกอบ การใช้ภาษาให้สื่อสารได้ต้องใช้ภาษามากกว่าการเน้นกฎเกณฑ์ โดยการทดสอบต้องมีลักษณะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการใช้ภาษา เหมาะสมกับระดับของผู้เรียนในด้านประสบการณ์ ความสามารถและความสนใจ มีความต่อเนื่องและสามารถใช้ในการสื่อสารได้

การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment)

การประเมินตามสภาพจริง เป็นการลดบทบาทการประเมินด้วยข้อสอบมาตรฐานและการทดสอบด้วยข้อสอบแบบเลือกตอบและพยายามพัฒนาระบบการประเมินในชั้นเรียนโดยเสริมวิธีการประเมินอย่างไม่เป็นทางการให้สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและปฏิบัติจริงและสร้างความรู้โดยครูเป็นผู้ชี้แนะให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มความสามารถ

ความหมายการประเมินตามสภาพจริง

เป็นกระบวนการสังเกต การบันทึกและการรวบรวมข้อมูลจากงาน และวิธี การที่ผู้เรียนทำเพื่อเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจในการศึกษาผลกระทบต่อผู้เรียน การประเมินจากสภาพจริงจะไม่เน้นเฉพาะทักษะพื้นฐานแต่จะเน้นการประเมินทักษะการคิดที่ซับซ้อนในการทำงานของผู้เรียน ความสามารถในการแก้ปัญหาและการแสดงออกที่เกิดจากการปฏิบัติในสภาพจริงในการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบและผู้ผลิตความรู้ ฝึกปฏิบัติจริงรวมทั้งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อสนองจุดประสงค์ของหลักสูตร และความต้องการของสังคมเพื่อเป็นการวัดผู้เรียนโดยรวมทั้งด้านความคิด เจตคติ และการกระทำไปพร้อม ๆ กัน (กรมวิชาการ 2541:6) นักการศึกษา เช่น Linn & Miller (Linn & Miller, 2005: 251). ได้ใช้คำที่หมายถึงการ

ประเมินตามสภาพจริงต่าง ๆ กันว่า นอกจากจะใช้คำว่า ‘performance assessment’ แล้ว ยังใช้คำว่า ‘authentic assessment’ หรือ ‘alternative assessment’ อีกด้วย ซึ่งไม่ว่าจะใช้คำใดแต่ความหมายยังคงเป็นไปในทางเดียวกันคือหมายถึง การวัดและประเมินที่เน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถในการสร้างงานในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง

ลักษณะสำคัญการประเมินตามสภาพจริง

การประเมินตามสภาพจริง เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตามความสนใจ ความถนัดของผู้เรียนในสถานการณ์ที่เป็นจริง ผู้เรียนจะต้องมีโอกาสได้ฝึกปฏิบัติจริงในสถานการณ์ที่สอดคล้องหรือใกล้เคียงชีวิตประจำวันมากกว่ากิจกรรมที่จำลองขึ้น ซึ่งสามารถวัดพัฒนาการที่ปรากฏชัดเป็นรูปธรรมได้ดีกว่าการวัดและประเมินจากแบบทดสอบมาตรฐาน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแบบทดสอบเลือกตอบไม่สามารถวัดประเมินผลได้ การเรียนการสอนนั้นต้องเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นผู้ค้นพบความรู้ เป็นผู้ผลิตผลงาน “การประเมินตามสภาพจริงอาจมีรูปแบบที่หลากหลายซึ่งขึ้นอยู่กับขอบเขตของรายวิชาและอายุของผู้เรียน ลักษณะสำคัญของการประเมินตามสภาพจริงครอบคลุมตั้งแต่การแสดงออก (performance) เช่น การเต้นรำ การสาธิต หรือการนำเสนอ การประเมินจากแฟ้มผลงาน (Portfolios) การทำการทดลอง (hands-on experiments) การจัดนิทรรศการ (exhibitions) การทำโครงงาน (projects) และการถามคำถามปลายเปิดแบบต่าง ๆ (open-ended questions)” (Moor, 2003)

ประโยชน์การประเมินตามสภาพจริง

Linn & Miller (2005, pp. 256-257) ได้สรุปประโยชน์ของการประเมินตามสภาพจริงไว้ 4 ประการดังนี้:

1. ผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของสถานการณ์ที่เป็นชีวิตจริง รวมทั้งมีการเชื่อมโยงการเรียนรู้ไปสู่ชีวิตจริง ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตามความสนใจ ความถนัดของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง
2. ครูผู้สอนสามารถวัดประเมินผลการเรียนรู้ที่ซับซ้อน ซึ่งไม่สามารถใช้วิธีการวัดประเมินผลแบบอื่น ๆ วัดได้
3. เป็นการประเมินความสามารถได้ตรงตามสภาพจริงทำให้การประเมินมีความเที่ยงตรงสูง (validity)
4. เป็นวิธีการสอนที่ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้และประเมินคุณภาพผลงานด้วยตนเอง ซึ่งต่างจากการวัดประเมินแบบเดิมกล่าวคือผู้เรียนจะได้รับแต่ความรู้ที่มีครูเป็นผู้วางแผนและวัดประเมินแต่ผู้เดียว

โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่าการประเมินตามสภาพจริง เป็นการประเมินที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนปฏิบัติงานที่เหมือนการปฏิบัติงานในชีวิตจริง การกำหนดเวลาอย่างเพียงพอต่อการวางแผน การได้ปรึกษาร่วมกับเพื่อนร่วมงานและลงมือทำงานจนได้งานที่สำเร็จสมบูรณ์และมีโอกาสประเมินผลการทำงานด้วยตนเอง ซึ่งการเรียนการสอนจะเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเรื่องความสามารถในการสร้างข้อสอบทางภาษา สำหรับครูภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยได้แบ่งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็น 2 ประเด็นคือ 1) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน และ 2) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านความพึงพอใจต่อโครงการการอบรม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านการวัดและประเมินผลการเรียน

อัญชลี มีไชยโย (2534) ได้ทำการวิจัย เพื่อศึกษากระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนที่ 3 จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนมีการดำเนินงาน 2 ลักษณะ คือ1. การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียน 2. การประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียน มีการวัดผลปลายภาคเรียนโดยใช้แบบทดสอบแบบเลือกตอบที่ครูสร้างขึ้น ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนครูเคยศึกษามาบ้างแล้ว แต่ไม่มีประสบการณ์หรือความชำนาญอย่างละเอียดลึกซึ้ง ปัญหาและอุปสรรคด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ครูมีปริมาณงานที่รับผิดชอบมาก จึงมีความพร้อมค่อนข้างน้อยในด้านการสอน การจัดสอนซ่อมเสริม การพัฒนาสื่อการสอนและเครื่องมือวัดผลการเรียนให้มีประสิทธิภาพ

เทียรชัย นาคกลัด (2536: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความเข้าใจระเบียบการประเมินผลการเรียนของครูในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา , เขตการศึกษา 2 ผลการวิจัยพบว่า (1) ครูที่มีประสบการณ์กับไม่มีประสบการณ์ทางการวัดผลประเมินผล มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและวิธีการประเมินผลโดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ครูที่มีลักษณะประสบการณ์ทางการวัดผลประเมินผลต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและวิธีการประเมินผลโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน (3) ครูที่มีประสบการณ์กับไม่มีประสบการณ์ทางการวัดผลประเมินผล มีวิธีการปฏิบัติตามระเบียบการประเมินผลการเรียน (เกี่ยวกับหลักการและวิธีการประเมินผล) โดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (4) ครูที่มีลักษณะประสบการณ์ทางการวัดผลและประเมินผลต่างกัน มีวิธีการปฏิบัติตามระเบียบการประเมินผลการเรียน (เกี่ยวกับหลักการและวิธีการประเมินผล) โดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (5) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและวิธีการประเมินผล กับวิธีการปฏิบัติตามระเบียบการประเมินผลการเรียน (เกี่ยวกับหลักการและวิธีการประเมินผล) ของครูมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

นลิน ศรีธุวนนท์ (2541: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์สาเหตุของความต้องการจำเป็นด้านการวัดและประเมินผลการเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ด้วยเทคนิควิธีแบบฟอลท์ทรี ผลการวิจัยพบว่า ผลการสำรวจความต้องการจำเป็นทั้ง 32 ประเด็นโดยจำแนกเป็นความต้องการจำเป็นระดับปานกลาง 10 ประเด็น ความต้องการระดับน้อย 21 ประเด็นและความต้องการระดับน้อยที่สุดจำนวน 1 ประเด็น พบว่าผลการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น 10 ประเด็นมีดังนี้ คือ ครูไม่ได้วางแผนการประเมินผลการเรียนโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินอย่างเต็มที่ ครูทำการวัดและ

ประเมินผลการเรียนการสอนโดยไม่เน้นกระบวนการ ครูใช้เครื่องมือและวิธีการวัดที่ไม่หลากหลายไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ครูไม่ได้รับการอบรม /ประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียน โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลการเรียนไม่เพียงพอโรงเรียน /กลุ่มโรงเรียนไม่มีการวิเคราะห์ข้อสอบ ครูไม่ได้สร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร โรงเรียนได้รับการประเมินผลการเรียนเพื่อตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา จากหน่วยงานต้นสังกัดน้อย ครูได้รับทราบรายละเอียดเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลที่มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขจากหน่วยงานต้นสังกัดน้อย และผู้ปกครองนักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนน้อย

ดวงพร หนูพงษ์ (2545: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษ และความต้องการพัฒนาวิชาชีพของครูภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา จากสรุปผลการวิจัยประเด็นหนึ่งพบว่าในการจัดอันดับลำดับของสภาพปัญหาในการเรียนการสอน การจัดอันดับลำดับของสภาพปัญหาทางด้านการวัดผลประเมินผล ที่เป็นปัญหาอันดับที่ 1 คือ ขาดความรู้ความสามารถในการสร้างแบบทดสอบ อันดับที่ 2 ขาดความรู้ทางด้านการวิเคราะห์ข้อสอบ อันดับที่ 3 ขาดความรู้ความเข้าใจในประเภทของแบบทดสอบทางภาษา อันดับที่ 4 และ 5 ขาดความรู้ความเข้าใจในลักษณะที่ดีของแบบทดสอบทางภาษา

ทัศนีย์ สิงหวงศ์ (2547: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาครูเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 27 จังหวัดหนองคาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า ก่อนดำเนินการพัฒนาครูโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 27 จังหวัดหนองคาย มีความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงค่อนข้างน้อย ไม่มีการปฏิบัติเป็นรูปธรรม หลังการดำเนินการพัฒนา โดยใช้การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน ดำเนินการ 2 วงรอบ พบว่า ปัจจุบันครูมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงเพิ่มมากขึ้น แต่ยังมีปัญหาในการพัฒนาครูในครั้งนี้ คือ กลุ่มเป้าหมายจำนวน 3 คนยังขาดความชัดเจนอย่างถ่องแท้ ในการนำวิธีการประเมินตามสภาพจริง 2 วิธี ได้แก่ แบบทดสอบความสามารถที่เป็นจริง และการใช้แฟ้มสะสมงานไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากระยะเวลาในการดำเนินการค่อนข้างจำกัด มีภาระงานมากและครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนน้อย ซึ่งการพัฒนาครูในครั้งนี้ กลุ่มผู้ร่วมศึกษาทุกคนมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยวิธีการประเมินตามสภาพจริงมากขึ้น โดยสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนและสามารถประเมินพัฒนาการของผู้เรียนได้อย่างเที่ยงตรงตามสภาพที่แท้จริง รวมทั้งทำให้เกิดบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียนผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาครูเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน ช่วยให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ได้ผลเป็นที่น่าพอใจในระดับหนึ่ง ซึ่งควรส่งเสริมการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องเพื่อแก้ปัญหาที่ยังไม่บรรลุตามเป้าหมาย และเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดกับครูในการพัฒนาครั้งต่อไป

อมรศรี แสงส่องฟ้า (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการสร้างและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการทดสอบภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศเพื่อการเสริมสร้างความรู้และทักษะปฏิบัติการทดสอบและการวัดผลภาษาอังกฤษในชั้นเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า (1) ครูมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการวัดและประเมินผลวิชาภาษาอังกฤษหลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 (2) ครูมีทักษะเรื่องการวัดและประเมินผลวิชาภาษาอังกฤษหลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 (3) ครูมีความพึงพอใจต่อความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมอยู่ในระดับดีมาก ($\overline{X}$ = 4.75)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านความพึงพอใจ

มีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจที่แตกต่างกันออกไปดังนี้ ไพบูลย์ ช่างเรียน (2516. หน้า 146-147 อ้างอิงมาจาก นริษา นราศรี 2544. หน้า 28) ได้กล่าวถึงความหมายของความพึงพอใจสรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นความต้องการทางร่างกาย มีความรุนแรงในตัวบุคคล ในการร่วมกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการทางร่างกายเป็นผลทำให้เกิดความพึงพอใจแล้วจะรู้สึกต้องการความมั่นคงปลอดภัยเมื่อบุคคลได้รับการตอบสนอง ความต้องการทางร่างกายและความต้องการความมั่นคงแล้วบุคคลจะเกิดความผูกพันมากขึ้นเพื่อให้เป็นที่ยอมรับว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม

อุทัย หิรัญโต (2523. หน้า 272 อ้างอิงมาจาก นริษา นราศรี 2544. หน้า 28) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า “ความพึงพอใจเป็นสิ่งที่ทำให้ทุกคนเกิดความสบายใจเนื่องจากสามารถตองสนองความต้องการของเขา ทำให้เขาเกิดความสุข”

นริษา นราศรี (2544. หน้า 28) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า “ความพึงพอใจเป็นสิ่งที่ทำให้ทุกคนเกิดความสบายใจเนื่องจากสามารถตอ บสนองความต้องการของเขา ทำให้เขาเกิดความสุข”

จากความคิดเห็นของนักวิชาการ ได้กล่าวถึงสิ่งที่สร้างความพึงพอใจสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ คือ ความต้องการของร่างกาย เป็นความรู้สึกต่อการทำงาน หรือต่อกิจกรรมต่าง ๆ จะสามารถตอบสนองความต้องการได้ และทำให้เกิดความสุข ความพึงพอใจ คือ ความต้องการของร่างกาย เป็นความรู้สึกต่อการทำงาน หรือต่อกิจกรรมต่าง ๆ จะสามารถตอบสนองความต้องการได้ และทำให้เกิดความสุข (กเชษฐ์ กิ่งชนะ: บทคัดย่อ2554) การที่บุคลากรมีความพึงพอใจเป็นการเสริมแรงทางบวกที่จะช่วยให้งานทุกประเภทดำเนินการไปได้อย่างดี ความพึงพอใจเป็นปัจจัยที่สำคัญในการทำงานของบุคคลที่สามารถทำให้องค์กรขับเคลื่อนไปด้วยดี ดังจะศึกษาได้จากงานวิจัยดังต่อไปนี้

นชพรรณ จั่นทอง (2544) ศึกษาเรื่องการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อกระบวนการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการพิมพ์ในประเทศไทย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อกระบวนการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการพิมพ์ในประเทศไทยโดยมีการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษา จำแนกตาม เพศ ระดับคะแนนเฉลี่ย ระดับการศึกษา สถาบันการศึกษา กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักศึกษาสาขาการพิมพ์ระดับปริญญาตรี จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (คลองหก) และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี จำนวน 302 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ( ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่า t-test และ F-Test

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้ คือ

1. นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการพิมพ์ในประเทศไทย มีความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับคือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน ด้านการประเมินผล ด้านอาจารย์ผู้สอนและด้านบทบาทของเพื่อนนักศึกษา

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่าง เพศ ระดับคะแนนเฉลี่ย ระดับการศึกษา และสถาบันการศึกษา ในทุกด้าน พบว่า นักศึกษาเพศชายและเพศหญิง มีความพึงพอใจในด้านต่างๆ ไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยต่างกัน มีความพึงพอใจแตกต่างกันเฉพาะด้านกิจกรรมการเรียนการสอน นักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจแตกต่างกันเฉพาะ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านบทบาทของเพื่อนนักศึกษา นักศึกษาที่ศึกษาต่างสถาบัน มีความพึงพอใจแตกต่างกัน ในด้านเนื้อหาวิชา ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลและด้านอาจารย์ผู้สอน

ฉัตรชัย มะโนรัตน์ (2549: บทคัดย่อ) การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนมงฟอร์ดวิทยาลัย แผนกประถม จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 177 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามระดับความพึงพอใจแบบปลายเปิด นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยสถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ ความพึงพอใจของผู้ปกครองด้านปัจจัยอยู่ในระดับมาก มีความเด่นชัดในเรื่องจำนวนนักเรียนที่จัดไว้แต่ละห้องมีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ด้านกระบวนการมีความพึงพอใจอยู่ระดับมาก มีความเด่นชัดในเรื่องการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในวันสำคัญและการมีกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจและรักสถานศึกษา ส่วนด้านผู้เรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีความเด่นชัดในเรื่องการมีความสุขสนุกสนานในการเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

กเชษฐ์ กิ่งชนะ (2554) ศึกษาเรื่องบทบาทและหน้าที่ครูที่ปรึกษา สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาบทบาทและหน้าที่ครูที่ปรึกษา สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจการดำเนินการโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการบทบาทและหน้าที่ครูที่ปรึกษา และ (3) เพื่อจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของครูที่ปรึกษา ประชากรที่ใช้เป็นครูที่ปรึกษา สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย จังหวัดพะเยา จังหวัดแพร่ และจังหวัดน่าน จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามบทบาทและหน้าที่ครูที่ปรึกษา ความพึงพอใจในการดำเนินการโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการบทบาทและหน้าที่ครูที่ปรึกษา ความพึงพอใจในคู่มือครูที่ปรึกษา นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษา พบว่า

1. บทบาทและหน้าที่ครูที่ปรึกษาทั้ง 5 ด้าน ด้านที่มีการดำเนินการมากที่สุด คือ ด้านสภาพการปรับตัว ได้แก่ ให้คำแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับการสร้างนิสัยที่ดีในการเรียน และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการปรับตัวในกลุ่มเพื่อน การคบเพื่อน รองลงมาด้านวิชาการ ได้แก่ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียน การเพิ่ม การถอนรายวิชาและการรักษาสภาพเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับด้านการ

พัฒนานักเรียน ได้แก่ ปลูกฝังให้มีเจตคติที่ดีและการมีความภูมิใจในวิชาชีพของตน ด้านระเบียบวินัย ได้แก่ การประสานงานกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหาความประพฤตินักเรียน และให้คำแนะนำในเรื่องการแต่งกายให้ถูกระเบียบ และ ด้านสวัสดิการ ได้แก่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการขอรับทุนการศึกษา

2. ความพึงพอใจในการดำเนินการโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการบทบาทและหน้าที่ครูที่ปรึกษา ทั้ง 3 ด้าน ด้านที่มีการดำเนินการมากที่สุด คือ ด้าน วิทยากร ได้แก่ วิทยากรตอบข้อซักถามได้ตรงประเด็นรองลงมา ด้านการดำเนินการ ได้แก่ ความเหมาะสมของอาหารกลางวันอาหารว่างและเครื่องดื่ม และด้านกิจกรรม ได้แก่ ความรู้ที่ท่านได้รับสอดคล้องกับความต้องการของท่าน

3. ความพึงพอใจในคู่มือปฏิบัติงานครูที่ปรึกษา ทั้ง 3 ด้าน พบว่า ด้านที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือด้านการนำไปใช้ประโยชน์ ได้แก่ ความเหมาะสมที่ครูที่ปรึกษาจะนำไปใช้ประกอบการศึกษาและครูที่ปรึกษาสามารถนำไปปฏิบัติจริง รองลงมา ด้านรูปเล่ม ได้แก่เนื้อหาสำระครอบคลุมตามลำดับ

ผลจากการศึกษาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอน หัวหน้าสถานศึกษาควรให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะอาจารย์ผู้สอนควรให้มีการพัฒนาความรู้ความสามารถของอาจารย์ผู้สอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข รวมทั้งการปรับปรุงด้านการประเมินผล โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล อันจะนำมาซึ่งความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนในที่สุด